

tétele érdekében intézett felhívás tudomásul vétel végett társulatunk néhány tagjának is megküldessék, legkivált azoknak, a kik netalán mellőzésnek tekinthetnék, ha velök a társulat e fontos lépés megtételét tudatni elmulasztaná s a kik esetleg maguk is hajlandók volnának a rendes tagok közül az alapító- vagy a pártoló tagok sorába átlépni. — Elnök úr indítványát a választmány helyesléssel fogadja s a szükséges intézkedések megtételére a felhatalmazást megadja; megjegyezvén, hogy a kíséző levélben czélszerű lenne azt is megemlíteni, hogy miután a társulat törzsvagyonát ügyis magyar állampapírokba fekteti, a pártoló és alapító tagsági összegek befizetésénél társulatunk pénztára az 5%-ot jövedelmező magyar állampapírokat és földhitelintézeti zálogleveleket névleges értékök szerint fogadja el.

XII. Elnök ur második indítványa a következő:

Miután az utóbbi években a társulat rendes tagjainak létszáma alig, vagy csak *igen kevés* emelkedett, s miután föltehető, hogy társulatunk rendes tagjainak és közreműködő munkásainak száma, velök anyagi eszközeink és ezekkel kapcsolatban szellemi munkásságunk gyümölcsei még tetemesen gyarapodhatnának ha tudományos szövetségünk fölvirágoztatására *mindazok közrejárulnának, a kik szaktudományunkkal foglalkoznak vagy iránta komolyan érdeklődnek,* —

kérné föl a választmány a társulat rendes tagjait arra, hogy

ajánlana minden tagtársunk ismerősei és szaktársai köréből még a jelen év folytán legalább egy-egy új megbízható tagot, a ki a földtannal vagy annak egyik társtudományával (az ásványtannal, az őslénytannal, a kőzettannal vagy a physikai földleírással) mint az egyetemes természetrájj egyik ágával, szakszerűleg vagy hivatásból kifolyólag foglalkozik vagy iránta komolyan érdeklődik. — Elnök ur indítványát a választmány, mint a társulat czéljaira és fölvirágoztatására hasznosat és sikerrel kecsegtetőt, egyhangúlag magává teszi s az indítvány értelmében fogalmazott és a társulat rendes tagjaihoz intézendő felhívás szétküldésére az elnököt és a titkárt ezennel felhatalmazza.

KIÁLLÍTÁSI ÜGYEK.

Az 1885-ik évi budapesti általános kiállítás *bányászati, kohászati és földtani (VI-ik) szakcsoportját* illető közlemények.

— Az 1885. évi budapesti általános kiállítás *bányászati, kohászati és földtani országos szakbizottsága* a következő *kérdőjegyzéket* (Questionnaire) intézte kitöltés végett azon bánya- és kohóbirtokosokhoz, a kik az 1885-ik évben Budapesten tartandó országos általános kiállításon résztvenni szándékoznak.

1. **A kiállító megnevezése.** Világosan megjelölendő a kiállító neve, czéje, czíme, szék- és lakhelye.

2. **Iparág.** Milynemű ipart űz kiállító? — Egyenként felsorolandó: hol és mily közetekben fekszenek és mily számban vannak a telepek. — Milyenek a művek, bányák, műhelyek és egyéb üzemi ágak, melyeket kiállító birtokában tart és kihasznál? — Részletesen leírandó: mily berendezési és mily terjedelmű minden egyes bányamű, telep és üzemi ág? — Mely időszakban keletkeztek, alapítottak és vétettek üzembe ezen művek és telepek? — Mikor vette kiállító azokat birtokába? — Melyek azon üzemágak, melyeket újabban behozott és vannak-e olyanok, melyek meghonosításával kiállító az első volt?

3. **Robbantó szerek** egyes fajtái a bányászatnál, valamint ócska öntvények repesztésére mily eredménynyel alkalmaztattak?

4. **Üzemi anyagok.** Részletesen kimutatandók, hogy minők és mennyit tesznek ki azon nyersanyagok, melyeket évenként feldolgoz és azon tüzelékek és más főbb anyagszerek, melyeket a bánya- és kohóműveknél és más üzemi ágaknál évenként felhasznál? — Honnét veszi ezen anyagokat? mennyit a külföldről és mennyit a belföldről? Miféle anyagokat hozott újabban használatba és vannak-e olyanok, melyeket kiállító mint első használt?

5. **Tüzek és pestek.** — Minő és mennyi olvasztó, öntő, frisselő, kavaró, forrasztó, léghevítő, izzító, pörkölő, szárító, égető és egyéb tüzek, pestek és kemencék használatnak a műveknél és üzemágaknál? Minő töletesbítések, újítások, átalakítások hoztattak be azoknál?

6. **Gépek.** Mily fajta és hány hajtóerőművet alkalmaz: milyen nagy egyenként ezen erőműveknek hajtó-képessége lóerőben kifejezve (1 lóerő = 75 kilogramméter)? Mily fajta és hány munkagép, szerszámgép, hajtógép és egyéb gépszerkezet és készülék van használatban? — Részletesen előadandó, mily javítások és átalakítások tétettek ezen gépeken és szerkezeteken.

7. **Közlekedési eszközök.** Minő és mily számú és terjedelmű közlekedő- és szállító eszközökkel és utakkal rendelkezik a kiállító a művek és telepek belsejében és azokon kívül? — Melyek az újabban behozott tökéletesbítések a szállítási biztosabbá és jutányosabbá tételére?

8. **Művelési rendszer.** Milyenek a művelési rendszerek, a művelési eljárások és üzemi műfolyamatok, melyek a termelvények előállítása céljából alkalmazásban vannak? — Minő javításokat hozott be az üzemfolyamat menetében a munka tökéletesbítése céljából? — Minő újabb berendezéseket és változásokat létesített a végből, hogy az üzemi anyagokat és tüzelékeket megfelelőbben és előnyösebben kihasználhassa, hogy az apadékot, a hulladékot, a tüzelő-fogyasztást és a többi művelési eredményeket kedvezőbbekké tegye, szóval hogy a termelvények minőségét javítsa és a mellett önköltségét alább szállítsa?

9. **Az üzlet jelentősége.** Mit és mennyit termel évenként és ebből mennyit ad el a belföldön és mennyit a külföldön és hová? — Minő termelvények előállítását hozta be újabban és van-e olyan, melyet az országban mint első termelt? — Minő termelvényei számára szerzett külföldön eladási piacot?

10. **Munkás-személyzet.** Hány munkást alkalmaz a telepek és művek belsejében? (férfit, nőt, gyermeket), és hányat alkalmaz a műveken kívül (férfit, nőt, gyermeket)? — Hány tisztet és altisztet alkalmaz? — Hány magán szekérfuvarosnak ad munkát?

11. **Közegészségi és közbiztonsági óvrendszabályok.** Milyen berendezések és intézkedések állanak fenn a közegészségnek és közbiztonságnak megóvása szempontjából a telepek és művek belsejében? — Minő óvrendszabályok vannak érvényben a szerencsétlenségek kikerülése céljából a bányában és külön, a gépeknél, tüzeknél, hajtószíjaknál, fogaskerekeknél, bányabejárásnál és egyéb üzemi munkáknál?

12. **A munkás-személyzet jólétének előmozdítása.** Minő intézkedések vannak életbeléptetve a munkásszemélyzet erkölcsi és anyagi helyzetének javítása céljából? — Minő humanistikus intézetek azaz: iskolák, gyarmatházak, öngyógyító szövetkezetek, társaspénztár (összege) stb. stb. állanak fenn?

13. **Előbbi kiállításokon nyert kitüntetések.** Minő kiállításokon vett ekkoráig részt és miféle kitüntetésekben részesült előbbi kiállításokon?

14. **Külön kiemelendő tények.** Mily külön tényekre, viszonyokra és eredményekre kívánja kiállító a látogatók és a bírálók figyelmét irányozni?